

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

při

Základní škole a Mateřské škole Stádlec

Motto naší školní družiny je: „Kdo si hraje, nezlobí.“

Vypracovala Lenka Vlachová

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školní družiny	3
3. Cíle vzdělávání	3
4. Délka vzdělávání	3
5. Formy vzdělávání	4
6. Obsah vzdělávání	5
7. Časový plán vzdělávání	5
8. Výchovné a vzdělávací strategie	5
9. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání	7
10. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	7
11. Materiální podmínky	8
12. Personální podmínky	8
13. Ekonomické podmínky	8
14. Podmínky zajištění BOZP	8
15. Evaluace	9
16. Závěr	9

Přílohy

Příloha č. 1 Roční plán ŠD pro školní rok 2023/2024	10
---	----

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: „Tvořivá družina”

Předkladatel

Základní škola Stádlec, Stádlec 128, 391 62 Stádlec

IČ: 72545526

IZO / RED IZO: 181035766 /691004056

Ředitel školy

Mgr. Vladimír Doležal

Telefon: 380 123 415

E-mail: zsstadlec@seznam.cz

Web: <https://zsmsstadlec.webnode.cz>

Zřizovatel

Městys Stádlec

Stádlec 150, 391 62 Stádlec

Telefon: 380 123 990

Mobil: 606 300 313

Web: <https://www.stadlec.eu>

Platnost dokumentu od 1.9.2023

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Školní družina je součástí základní školy a její prostory jsou umístěny v prvním patře budovy. Jedná se o místnost – hernu s kobercem, pracovními stoly a počítačovou technikou. Jsou využívány i ostatní prostory školy – hřiště, školní zahrada a kuchyňka.

ŠD navštěvují žáci z obcí Stádlec, Hájky, Slavňovice, Staré Sedlo a dojíždějící žáci z obcí do ZŠ Stádlec, které do spádové oblasti nepatří. Kapacita ŠD je 25 žáků.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně, která je situována vedle budovy školy, kam žáci pravidelně dochází v doprovodu vychovatelky nebo učitele v časovém rozmezí od 11:40 hod– 12:30 hodin.

Provoz ŠD je v ranních hodinách stanoven od 6:00 hod. – 7:55 hod. V odpoledních hodinách od 11:40 hod. – 16:00 hod.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- osvojování si pravidel slušného chování;
- zvolenými aktivitami zprostředkovávat pozitivní citové i tvořivé zážitky;
- vést děti ke vhodnému využívání volného času;
- rozvoj dětské osobnosti;
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a ochraně zdraví;
- chtít poznávat nové věci;
- respektovat zdravotní znevýhodnění dětí;
- motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti;
- spolupracovat;
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky;
- posilování komunikačních dovedností.

Cílem je vytvořit zdravou osobnost, odolnou vůči negativním vlivům a připravenou pro život ve stávající společnosti. Prostřednictvím volnočasových aktivit vybavit jedince žádoucími vědomostmi, dovednostmi, kladnému přístupu k mezilidským vztahům ale také postoji.

4. DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina realizuje zájmové vzdělávání formou odpočinkových, rekreačních, zájmových činností a přípravou na vyučování. Využívané formy a metody práce podporují naplňování výchovně vzdělávacích strategií školního vzdělávacího programu.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v týdenních plánech vychovatelky a obsahují tyto další činnosti:

- **Pravidelná činnost**
Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si vychovatelka vytvoří dle věkového složení žáků školní družiny.
- **Spontánní činnost**
Mezi spontánní činnosti patří četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnost ranní družiny.
- **Odpočinková činnost**
Odpočinkové činnosti jsou klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy po obědě).
- **Rekreační činnosti**
Mezi rekreační činnosti spadá aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv a tanec.
- **Zájmové činnosti**
Zájmové činnosti jsou řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity.
- **Příprava na vyučování**
Zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností. Není povinnou činností školní družiny. Školní poznatky jsou upevňovány, doplňovány a procvičovány formou hry.
- **Příležitostné akce**
Mimo pravidelné činnosti patří mezi aktivity školní družiny také významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti – slavnosti, výlety, exkurze, besídky, aj.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

V naší školní družině se zaměřujeme především na osobnostní a sociální výchovu a výchovu k trávení volného času. V návaznosti na školní vzdělávací program naší školy se snažíme nejen o rozvoj všech klíčových kompetencí, ale především o rozvíjení komunikačních a sociálních dovedností. K dosažení stanovených cílů chceme využívat zejména těchto výchovně vzdělávacích strategií:

- skupinová práce
- individuální práce
- komunitní kruh
- výklad
- dramatizace
- projektové dny
- práce s knihami, časopisy
- vyprávění
- rozhovor
- pozorování
- hra
- práce s encyklopediemi, mapami, internetem
- soutěže
- výstavy
- kvízy, křížovky, doplňovačky, skrývačky, rébusy
- vycházky
- pohybové aktivity
- odpočinek, relaxační techniky
- praktické dovednosti
- řešení problémových úloh

7. ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Program ŠD je doplňován ročním plánem konkrétních činností, rozdělených po měsících, které vycházejí z celoročního projektu ŠD. Roční plán tvoří přílohu tohoto dokumentu (příloha č. 1). Podrobnosti provozu ŠD určuje Vnitřní řád školní družiny.

8. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Naše školní družina uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit a svými specifickými prostředky cíle v zájmovém vzdělávání. Umožňujeme odpočinkovou činnost (aktivní i klidovou) a přípravu na vyučování.

Ve školní družině podněcujeme žáky ke vzdělávání pouze na základě jejich zájmu a vzhledem k omezenému času, po který vychovatelka může na žáky působit (pracovat s nimi).

Pojem kompetence chápeme jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činností. Školní družina bude kompetence posilovat a rozvíjet přiměřeně svým možnostem.

Za prioritní považujeme kompetenci k učení, kompetenci k řešení problémů, komunikativní kompetenci, sociální a interpersonální kompetenci, občanskou kompetenci a kompetenci k trávení volného času.

1. Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a v dalším učení, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Kompetence komunikativní

Žák ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými kultivovaně.

4. Kompetence sociální a interpersonální

Žák samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Kompetence činnostní a občanské

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

6. Kompetence k trávení volného času

Žák se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách, individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- Činnosti ŠD jsou určeny žákům I. stupně.
- Uchazeči jsou přijímáni na základě řádně vyplněného a odevzdaného zápisního lístku.
- O přijetí do ŠD rozhoduje ředitel školy.
- Zápisní lístek je platným dokumentem ŠD.
- Podmínky docházky do ŠD stanoví Vnitřní řád školní družiny.
- Ukončit docházku do ŠD může žák na základě písemného sdělení zákonného zástupce.
- Při nedodržování Vnitřního řádu ŠD lze žáka ze školní družiny vyloučit, o vyloučení rozhoduje ředitel školy.

10. PODMÍNKY PRO ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění pozdějších novel.

Vychovatelka ŠD úzce spolupracuje se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce.

Je seznámena se závěry odborného vyšetření žáka v poradenských zařízeních.

Při vzdělávání těchto žáků probíhá intenzivní spolupráce také s rodiči.

Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek.

Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

11. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Pro úspěšnou práci ve školní družině jsou důležité nejen činnosti, které žákům nabízíme, ale také materiální podmínky, v nichž s nimi pracujeme. Školní družina využívá 1 místnost a zároveň plní funkci počítačové učebny. Je vybavena nábytkem (stoly, židle, skřínky, gauč), pro zájmové činnosti a společné hry děti využívají plochy na koberci. Pro rozvoj čtenářských dovedností je ŠD vybavena časopisy a knihami a využívá také knihovnu školy. Žáci mají k dispozici stolní a společenské hry, stavebnice, puzzle a jiné hračky. Pro sport jsou k dispozici míče, švihadla, balanční pomůcky a další sportovní náčiní. Pro přípravu na vyučování slouží množství didaktických her. Mimo samotné prostory ZŠ využíváme také venkovní prostory kolem školy a přilehlé hřiště. Během pobytu v ŠD děti dodržují pitný režim.

Pedagogičtí pracovníci sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

12. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogický provoz v ŠD zajišťuje vychovatelka, která se zúčastňuje akreditovaných kurzů a programů DVPP, využívá samostudium dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických zaměstnancích ve znění pozdějších novel.

13. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Pobyt ve školní družině je hrazený částkou, která je stanovena Vnitřním řádem školní družiny.

14. PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BOZP

Na počátku školního roku jsou všichni žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD a školní jídelně, při přechodech do školní jídelny na hřiště, při společných vycházkách a akcích.

V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.

Každé zranění, úraz je zaznamenán v knize úrazů – umístěné v kabinetu ŠD.

Lékárna pro první pomoc je umístěna na sociálním zařízení zaměstnanců (první patro) a je přístupna k ošetření v dopoledních i odpoledních hodinách.

Příruční lékárnu má u sebe vychovatelka a ovládá první pomoc k ošetření žáka. Telefonní čísla zákonných zástupců jsou vedena v třídní knize ŠD a evidovány vychovatelkou pro okamžité informování zákonných zástupců v případě úrazu žáka.

15. EVALUACE

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse s dětmi na závěr jednotlivých činností, vychovatelkou a to nejen na závěr, ale také v průběhu činností.

Měřítkem pro hodnocení činností v naší školní družině je především zájem dětí účastnit se programu, jejich chuť podílet se i na jeho vytváření.

Dalším z měřítek jsou i rozhovory s rodiči žáků, pozorování jednotlivých žáků a jejich vývoje, sledování výsledků jejich práce.

16. ZÁVĚR

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování.

Děti se snažíme oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají.

Ideálním prostředím, kde se děti mohou učit domluvit, komunikovat a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi je přirozená vrstevnicová skupina ve školní družině.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte.

Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné životní situace se smyslem pro zodpovědnost.

Roční plán ŠD Stádlec pro školní rok 2025/2026

Plán může být pozměněn dle dispozic a zájmu dětí či počasí.

Září

- ❖ Seznámení dětí s prostředím družiny a novými členy
- ❖ Pravidla bezpečnosti ŠD
- ❖ Vzpomínáme na prázdniny (povídání o zážitcích z prázdnin)
- ❖ Pobyt venku na hřišti - venkovní hry
- ❖ 22.9. První podzimní den
- ❖ Víťame podzim - obrázek vyrobený tiskem (listy, jablka, brambory)
- ❖ Sběr přírodnin a tvoření z nich

Celoroční projekt **“Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje ”**

Říjen

- ❖ 4.10. Mezinárodní den zvířat - povídání o zvířatech, představování domácích mazlíčků
- ❖ Výroba zvířecího kamaráda
- ❖ Land art - venkovní tvorba z přírodních materiálů
- ❖ Hry v přírodě
- ❖ 31.10 Halloween - tematická venkovní/vnitřní hra
- ❖ Duchařská tvorba

Celoroční projekt **“Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje ”**

Listopad

- ❖ 2. 11. Dušičky - tematická dekorace ze sušených rostlin
- ❖ 11. 11. sv. Martin - kresba a malba se svatomartinskou tematikou
- ❖ 30.11. Advent - adventní tvoření svícen/věnců
- ❖ Volnočasové venkovní aktivity podle počasí
- ❖ Pohádková bojovka

Celoroční projekt **“Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje ”**

Prosinec

- ❖ 4.12. sv. Barbora - seznámení s tématem, připravujeme do vázy barborky
- ❖ 5.12 Čert a Mikuláš - povídání o tradicích, výroba masky
- ❖ 13.12. sv. Lucie - seznámení s tématem, kresba
- ❖ 21.12. První zimní den - zimní obrázek voskovka + barvy
- ❖ 24.12. Vánoce
- ❖ Výroba vánoční ozdoby z rychleschnoucí hmoty
- ❖ Výroba vánoční lucerny technikou decoupage - ubrousková technika

Celoroční projekt “**Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje**”

Leden

- ❖ přivítání v novém roce
- ❖ 6.1. Tři králové - povídání o tématu, malba tří králů
- ❖ Zimní radovánky na čerstvém vzduchu
- ❖ 7.1. Masopust - povídání o masopustu, tvorba masky
- ❖ Výroba závěsných ptačích dobrot a jejich venkovní instalace
- ❖ Koláž zimní krmítko

Celoroční projekt “**Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje**”

Únor

- ❖ 2.2. Hromnice - povídání o tématu, výroba svíčky hromničky z roličky od toaletního papíru
- ❖ Netradiční výtvarné techniky
- ❖ Výroba lapače snů
- ❖ 14.2. Svatý Valentýn - srdíčková tvorba
- ❖ Společenská hra bingo
- ❖ Procházky přírodou

Celoroční projekt “**Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje**”

Březen

- ❖ 8.3. Mezinárodní den žen - tvorba šperku pro maminky, babičky, sestřičky
- ❖ 20.3. První jarní den - procházky a sledování probouzejícího se jara

- ❖ Malujeme první jarní květiny - sněženky, bledule, krokusy
- ❖ Výroba včelky, berušky, broučka ze skořápky od ořechu
- ❖ 28.3. Jan Amos Komenský - povídání, omalovánky
- ❖ Venkovní sportovní aktivity
- ❖ Hra živé pexeso

Celoroční projekt **“Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje ”**

Duben

- ❖ Příprava velikonočního osení, výroba velikonočního zápichu
- ❖ 5.4. Velikonoce povídání o tradicích, barvení vajíček, výzdoba třídy
- ❖ Velikonoční hra hledání vajíček
- ❖ 22.4. Den Země - povídání o ekologii, skupinový projekt na dané téma
- ❖ Venkovní procházky - pozorování kde co roste
- ❖ 30.4. Čarodějnické hrátky

Celoroční projekt **“Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje ”**

Květen

- ❖ 10.5. Den matek - výroba dárku pro maminku
- ❖ Venkovní výroba obrázku z živých květin
- ❖ Batika čtvrtky krepovým papírem a kresba rozkvetlé louky
- ❖ Písmenková hra - co najdeme venku
- ❖ Venkovní míčové hry
- ❖ Obrázkové rébusy

Celoroční projekt **“Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje ”**

Červen

- ❖ 1.6. Den dětí
- ❖ Letní obrázková hra já mám kdo má
- ❖ 21.6. Den otců - překvapení pro tatínky
- ❖ Malba s letní tematikou slunce a moře
- ❖ Koláž nanuky a zmrzliny
- ❖ Pobyť venku

Celoroční projekt **“Cestujeme po České republice - poznáváme naše kraje ”**

